Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 25ης Ιουνίου 2020*

«Προδικαστική παραπομπή – Επείγουσα προδικαστική διαδικασία – Πολιτική ασύλου και μετανάστευσης – Κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας – Οδηγία 2013/32/ΕΕ – Άρθρο 6 – Πρόσβαση στη διαδικασία – Υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας σε αρχή αρμόδια δυνάμει του εθνικού δικαίου για την καταχώριση τέτοιων αιτήσεων – Υποβολή αίτησης σε άλλες αρχές οι οποίες ενδεχομένως λαμβάνουν τέτοιες αιτήσεις αλλά δεν είναι αρμόδιες για την καταχώρισή τους βάσει του εθνικού δικαίου – Έννοια του όρου "άλλες αρχές" – Άρθρο 26 – Κράτηση – Απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία – Οδηγία 2013/33/ΕΕ – Άρθρο 8 – Θέση του αιτούντος υπό κράτηση – Λόγοι κράτησης – Απόφαση με την οποία διατάχθηκε η κράτηση του αιτούντος λόγω έλλειψης θέσεων σε κέντρο υποδοχής και παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας»

Στην υπόθεση C-36/20 PPU,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε ο Juzgado de Instrucción nº 3 de San Bartolomé de Tirajana (τρίτος ανακριτής του San Bartolomé de Tirajana, Ισπανία) με απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2020, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 25 Ιανουαρίου 2020, στο πλαίσιο της δίκης που αφορά τον

VL,

παρισταμένης της

Ministerio Fiscal,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Βηλαρά, πρόεδρο τμήματος, S. Rodin, D. Šváby (εισηγητή), K. Jürimäe και N. Piçarra, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Szpunar

γραμματέας: M. M. Ferreira, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– ο VL, εκπροσωπούμενος από την M. T. Macías Reyes, abogada,

– η Ministerio Fiscal, εκπροσωπούμενη από την T. García,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

– η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την S. Centeno Huerta,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις M. Κοντού-Durande και I. Galindo Martín,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 30ής Απριλίου 2020,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, και του άρθρου 26 της οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (ΕΕ 2013, L 180, σ. 60), καθώς και του άρθρου 8 της οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (ΕΕ 2013, L 180, σ. 96).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαδικασίας με αντικείμενο τη θέση του VL υπό κράτηση και την αίτηση διεθνούς προστασίας που αυτός υπέβαλε κατά τη διαδικασία αυτή.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η οδηγία 2008/115/ΕΚ

3 Η αιτιολογική σκέψη 9 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ 2008, L 348, σ. 98), έχει ως εξής:

«Σύμφωνα με την οδηγία 2005/85/ΕΚ του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα [(ΕΕ 2005, L 326, σ. 13)], υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος έχει υποβάλει αίτηση για άσυλο σε ένα κράτος μέλος δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι διαμένει παράνομα στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους μέχρι να εκδοθεί απόφαση που να απορρίπτει την αίτηση, ή απόφαση που να του/της στερεί το δικαίωμα να διαμείνει ως αιτών άσυλο.»

4 Το άρθρο 2 της οδηγίας 2008/115, το οποίο επιγράφεται «Πεδίο εφαρμογής», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στους παρανόμως διαμένοντες στο έδαφος κράτους μέλους υπηκόους τρίτης χώρας.»

5 Το άρθρο 6 της οδηγίας αυτής, το οποίο έχει ως αντικείμενο την «[α]πόφαση επιστροφής», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Τα κράτη μέλη εκδίδουν απόφαση επιστροφής για υπηκόους τρίτης χώρας που διαμένουν παράνομα στο έδαφός τους, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 5.»

6 Το άρθρο 15 της εν λόγω οδηγίας, το οποίο επιγράφεται «Κράτηση» και περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο IV αυτής με τίτλο «Κράτηση ενόψει απομάκρυνσης», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Εκτός εάν στη συγκεκριμένη περίπτωση δύνανται να εφαρμοσθούν αποτελεσματικά άλλα επαρκή αλλά λιγότερο αναγκαστικά μέτρα, τα κράτη μέλη μπορούν να θέτουν απλώς υπό κράτηση υπήκοο τρίτης χώρας υποκείμενο σε διαδικασίες επιστροφής, για την προετοιμασία της επιστροφής και/ή τη διεκπεραίωση της διαδικασίας απομάκρυνσης, ιδίως όταν:

α) υπάρχει κίνδυνος διαφυγής, ή

β) ο συγκεκριμένος υπήκοος τρίτης χώρας αποφεύγει ή παρεμποδίζει την προετοιμασία της επιστροφής ή τη διαδικασία απομάκρυνσης.

Οιαδήποτε κράτηση έχει τη μικρότερη δυνατή διάρκεια και διατηρείται μόνο καθόσον χρόνο η διαδικασία απομάκρυνσης εξελίσσεται και εκτελείται με τη δέουσα επιμέλεια.»

Η οδηγία 2013/32

7 Οι αιτιολογικές σκέψεις 8, 12, 18, 20 και 25 έως 28 της οδηγίας 2013/32 αναφέρουν τα εξής:

«(8) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στη συνεδρίασή του στις 10 και 11 Δεκεμβρίου 2009, ενέκρινε το πρόγραμμα της Στοκχόλμης, το οποίο επανέλαβε τη δέσμευση προς τον στόχο της εγκαθίδρυσης μέχρι το 2012 ενός κοινού χώρου προστασίας και αλληλεγγύης, που βασίζεται σε κοινή διαδικασία ασύλου και ομοιόμορφου καθεστώτος για τα πρόσωπα στα οποία χορηγείται διεθνής προστασία με βάση υψηλές προδιαγραφές ασφαλείας, και δίκαιες και αποτελεσματικές διαδικασίες. Στο πρόγραμμα της Στοκχόλμης τονίστηκε ότι τα πρόσωπα που χρήζουν διεθνούς προστασίας πρέπει να έχουν εγγυημένη πρόσβαση σε νομικά ασφαλείς και αποτελεσματικές διαδικασίες. Σύμφωνα με το πρόγραμμα της Στοκχόλμης, θα πρέπει να προσφέρεται στα πρόσωπα ισότιμο επίπεδο μεταχείρισης [όσον αφορά] τις διαδικαστικές ρυθμίσεις και τον προσδιορισμό του παρεχόμενου καθεστώτος, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος στο οποίο καταθέτουν αίτηση διεθνούς προστασίας. Στόχος είναι οι παρεμφερείς υποθέσεις να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο και να καταλήγουν στο ίδιο αποτέλεσμα.

[…]

(12) Κύριος στόχος της παρούσας οδηγίας είναι η περαιτέρω ανάπτυξη απαιτήσεων για τις διαδικασίες χορήγησης και ανάκλησης της διεθνούς προστασίας στα κράτη μέλη ενόψει της δημιουργίας κοινής διαδικασίας ασύλου στην Ένωση.

[…]

(18) Είναι προς το συμφέρον τόσο των κρατών μελών όσο και των αιτούντων διεθνή προστασία να λαμβάνεται απόφαση επί των αιτήσεων το συντομότερο δυνατό, με την επιφύλαξη της διεξαγωγής κατάλληλης και πλήρους εξέτασης.

[…]

(20) Σε αυστηρά καθορισμένες περιστάσεις, όταν η αίτηση είναι πιθανώς αβάσιμη ή όταν υπάρχουν σοβαρές ανησυχίες σχετικά με την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να επιταχύνουν τη διαδικασία εξέτασης, ιδίως με την πρόβλεψη μικρότερων αλλά εύλογων προθεσμιών για ορισμένα διαδικαστικά βήματα, με την επιφύλαξη διεξαγωγής επαρκούς και πλήρους εξέτασης και εφόσον ο αιτών έχει πραγματικά πρόσβαση σε βασικές αρχές και εγγυήσεις που προβλέπει η παρούσα οδηγία.

[…]

(25) Προς το σκοπό της ορθής αναγνώρισης των ατόμων που χρήζουν προστασίας ως πρόσφυγες κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης της Γενεύης ή ως πρόσωπα που δικαιούνται επικουρική προστασία, κάθε αιτών θα πρέπει να έχει πραγματική πρόσβαση στις διαδικασίες, τη δυνατότητα να συνεργάζεται και να επικοινωνεί καταλλήλως με τις αρμόδιες αρχές ώστε να υποβάλλει τα στοιχεία της υπόθεσής του, καθώς και επαρκείς διαδικαστικές εγγυήσεις για να προωθεί την υπόθεσή του σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Επιπλέον, η εξέταση μιας αίτησης διεθνούς προστασίας θα πρέπει κανονικά να δίδει στον αιτούντα τουλάχιστον: το δικαίωμα παραμονής εν αναμονή της απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή, πρόσβαση σε διερμηνέα για την παρουσίαση της υπόθεσής του σε περίπτωση συνέντευξης με τις αρχές, δυνατότητα επικοινωνίας με εκπρόσωπο του Ύπατου Αρμοστή του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες (UNHCR) και με οργανώσεις που παρέχουν ενημέρωση ή συμβουλές σε αιτούντες διεθνή προστασία, το δικαίωμα κατάλληλης κοινοποίησης της απόφασης και πραγματικό και νομικό σκεπτικό της απόφασης, τη δυνατότητα συνεννόησης με νομικό ή άλλο σύμβουλο, το δικαίωμα ενημέρωσής του για τη νομική του κατάσταση στα κρίσιμα σημεία της διαδικασίας, σε γλώσσα την οποία κατανοεί ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί, καθώς και, σε περίπτωση αρνητικής απόφασης, το δικαίωμα ουσιαστικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου.

(26) Προκειμένου να διασφαλισθεί αποτελεσματική πρόσβαση στη διαδικασία εξέτασης, οι κρατικοί λειτουργοί που έρχονται πρώτοι σε επαφή με άτομα που αναζητούν διεθνή προστασία, ιδίως οι κρατικοί λειτουργοί που ασχολούνται με την επιτήρηση των χερσαίων ή θαλάσσιων συνόρων ή διενεργούν ελέγχους στα σύνορα, θα πρέπει να λαμβάνουν χρήσιμες πληροφορίες και την αναγκαία κατάρτιση σχετικά με το πώς να αναγνωρίζουν και τι συνέχεια να δίδουν στις αιτήσεις διεθνούς προστασίας, μεταξύ άλλων, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της [Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (ΕΥΥΑ)]. Θα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχουν σε υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που βρίσκονται στο έδαφος, περιλαμβανομένων των συνόρων, στα χωρικά ύδατα ή στις ζώνες διέλευσης των κρατών μελών, και οι οποίοι υποβάλλουν αίτηση για την παροχή διεθνούς προστασίας, χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τον τόπο και τον τρόπο υποβολής αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Σε περίπτωση που τα εν λόγω πρόσωπα βρίσκονται στα χωρικά ύδατα κράτους μέλους, θα πρέπει να αποβιβάζονται στην ξηρά και η εξέταση των αιτήσεών τους θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

(27) Δεδομένου ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς που έχουν εκφράσει την επιθυμία να αιτηθούν διεθνή προστασία είναι αιτούντες διεθνή προστασία, θα πρέπει να τηρούν τις υποχρεώσεις και να απολαύουν των δικαιωμάτων κατά την παρούσα οδηγία και την οδηγία [2013/33]. Προς τούτο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταχωρίζουν το γεγονός ότι τα εν λόγω πρόσωπα αποτελούν αιτούντες διεθνή προστασία το ταχύτερο δυνατό.

(28) Για να διευκολυνθεί η πρόσβαση στη διαδικασία εξέτασης στα συνοριακά σημεία διέλευσης και στα καταστήματα κράτησης, θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα να ζητηθεί διεθνή προστασία. Η βασική επικοινωνία που είναι απαραίτητη προκειμένου να κατανοήσουν οι αρμόδιες αρχές εάν τα πρόσωπα δηλώνουν την επιθυμία τους να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας θα πρέπει να διασφαλίζεται μέσω της δυνατότητας διερμηνείας.»

8 Το άρθρο 1 της οδηγίας 2013/32, το οποίο επιγράφεται «Σκοπός», έχει ως εξής:

«Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι η θέσπιση κοινών διαδικασιών για τη χορήγηση και ανάκληση της διεθνούς προστασίας δυνάμει της οδηγίας 2011/95/ΕΕ [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (ΕΕ 2011, L 337, σ. 9)].»

9 Το άρθρο 2 της οδηγίας 2013/32, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμοί», προβλέπει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

[…]

β) "αίτηση διεθνούς προστασίας" ή "αίτηση": η αίτηση παροχής προστασίας από κράτος μέλος που υποβάλλει υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, ο οποίος μπορεί να θεωρηθεί ότι αιτείται καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας και ο οποίος δεν αιτείται ρητώς να του παρασχεθεί άλλη μορφή προστασίας μη εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας [2011/95], δυναμένη να ζητηθεί αυτοτελώς·

γ) "αιτών": ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής που έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας επί της οποίας δεν έχει εκδοθεί ακόμη τελεσίδικη απόφαση,

[…]

στ) "αποφαινόμενη αρχή": κάθε οιονεί δικαστική ή διοικητική αρχή κράτους μέλους υπεύθυνη για την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας και αρμόδια για τη λήψη αποφάσεων πρωτοβαθμίως στις εν λόγω υποθέσεις·

[…]».

10 Το άρθρο 3 της οδηγίας 2013/32, το οποίο επιγράφεται «Πεδίο εφαρμογής», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε όλες τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται στο έδαφος, περιλαμβανομένων των συνόρων, στα χωρικά ύδατα ή στις ζώνες διέλευσης των κρατών μελών, καθώς και στην ανάκληση διεθνούς προστασίας.»

11 Το άρθρο 4 της οδηγίας αυτής, το οποίο φέρει τον τίτλο «Υπεύθυνες αρχές», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Για όλες τις διαδικασίες, τα κράτη μέλη ορίζουν αποφαινόμενη αρχή υπεύθυνη για τη δέουσα εξέταση των αιτήσεων βάσει της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να παρέχονται στην εν λόγω αρχή τα κατάλληλα μέσα, συμπεριλαμβανομένου επαρκούς και ικανού προσωπικού, για την άσκηση των καθηκόντων της σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.»

12 Το άρθρο 6 της εν λόγω οδηγίας, το οποίο επιγράφεται «Πρόσβαση στη διαδικασία», έχει ως εξής:

«1. Όταν ένα πρόσωπο υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας σε αρχή αρμόδια για την καταχώριση των αιτήσεων αυτών δυνάμει του εθνικού δικαίου, η καταχώριση γίνεται το αργότερο τρεις εργάσιμες ημέρες μετά την υποβολή της αίτησης.

Εάν η αίτηση διεθνούς προστασίας υποβάλλεται σε άλλες αρχές οι οποίες ενδεχομένως λαμβάνουν τέτοιες αιτήσεις αλλά δεν είναι αρμόδιες για την καταχώριση δυνάμει του εθνικού δικαίου, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η καταχώριση να γίνεται το αργότερο έξι εργάσιμες ημέρες μετά την υποβολή της αίτησης.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι άλλες αρχές οι οποίες ενδεχομένως λαμβάνουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας, όπως η αστυνομία, η συνοριοφυλακή, οι υπηρεσίες μετανάστευσης και το προσωπικό κέντρων κράτησης, να διαθέτουν τις σχετικές πληροφορίες και οι υπάλληλοί τους να λαμβάνουν το

επίπεδο κατάρτισης που απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων τους και τις οδηγίες ώστε να ενημερώνονται οι αιτούντες σχετικά με τον τόπο και τον τρόπο κατάθεσης αιτήσεων διεθνούς προστασίας.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε το πρόσωπο το οποίο έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας να έχει πραγματική δυνατότητα να την καταθέσει το ταχύτερο δυνατό. Όταν ο αιτών δεν καταθέτει την αίτησή του, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν το άρθρο 28 αναλόγως.

3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας να κατατίθενται αυτοπροσώπως και/ή σε καθορισμένο χώρο.

4. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 3, θεωρείται ότι έχει κατατεθεί αίτηση διεθνούς προστασίας, όταν οι αρμόδιες αρχές του συγκεκριμένου κράτους μέλους λαμβάνουν έντυπο το οποίο έχει υποβάλει ο αιτών ή, όταν προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο, επίσημη έκθεση.

5. Όταν μεγάλος αριθμός ταυτόχρονων αιτήσεων διεθνούς προστασίας από υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς καθιστά πολύ δύσκολη στην πράξη την τήρηση της προθεσμίας της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν παράταση της προθεσμίας σε 10 εργάσιμες ημέρες.»

13 Το άρθρο 8 της ίδιας οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ενημέρωση και παροχή συμβουλών σε κέντρα κράτησης και στα σημεία διέλευσης των συνόρων», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς οι οποίοι βρίσκονται σε κέντρα κράτησης ή σημεία διέλευσης συνόρων, συμπεριλαμβανομένων των ζωνών διέλευσης, στα εξωτερικά σύνορα, επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας, τα κράτη μέλη τούς παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα να το πράξουν. Στα εν λόγω κέντρα κράτησης και σημεία διέλευσης, τα κράτη μέλη παρέχουν δυνατότητα διερμηνείας στο μέτρο που είναι αναγκαίο για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου.»

14 Το άρθρο 26 της οδηγίας 2013/32, το οποίο αφορά την «[κ]ράτηση», προβλέπει τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη δεν υποβάλλουν σε κράτηση ένα πρόσωπο για το λόγο και μόνο ότι είναι αιτών. Οι λόγοι και οι συνθήκες κράτησης, καθώς και οι εγγυήσεις των οποίων απολαύουν οι αιτούντες που τελούν υπό κράτηση, συνάδουν με την οδηγία [2013/33].

2. Όταν υποβάλλουν έναν αιτούντα σε κράτηση, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να υπάρχει η δυνατότητα ταχείας δικαστικής επανεξέτασης σύμφωνα με την οδηγία [2013/33].»

15 Το άρθρο 38 της οδηγίας αυτής, το οποίο επιγράφεται «Έννοια των ασφαλών τρίτων χωρών», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν την έννοια των ασφαλών τρίτων χωρών μόνο εφόσον οι αρμόδιες αρχές κρίνουν ότι η μεταχείριση του αιτούντος διεθνή προστασία στην οικεία τρίτη χώρα θα πληροί τα εξής κριτήρια:

[...]

β) δεν υπάρχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης, όπως ορίζεται στην οδηγία [2011/95]·

[...]».

Η οδηγία 2013/33

16 Οι αιτιολογικές σκέψεις 15 και 20 της οδηγίας 2013/33 έχουν ως εξής:

«(15) Η κράτηση των αιτούντων θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τη βασική αρχή ότι ένα πρόσωπο δεν θα πρέπει να κρατείται απλώς και μόνον επειδή επιζητεί διεθνή προστασία, ιδίως σύμφωνα με τις διεθνείς νομικές υποχρεώσεις των κρατών μελών και το άρθρο 31 της σύμβασης της Γενεύης. Η κράτηση αιτούντων θα πρέπει να είναι δυνατή μόνον σε σαφώς καθορισμένες, εξαιρετικές περιστάσεις οι οποίες προβλέπονται στην παρούσα οδηγία για την υποδοχή και να διέπεται από την αρχή της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας όσον αφορά τόσο τον τρόπο όσο και τον σκοπό της εν λόγω κράτησης. Σε περίπτωση που ένας αιτών τελεί υπό κράτηση, ο αιτών θα πρέπει να έχει αποτελεσματική πρόσβαση στις αναγκαίες διαδικαστικές εγγυήσεις, όπως το δικαίωμα προσφυγής ενώπιον εθνικής δικαστικής αρχής.

[…]

(20) Προκειμένου να εξασφαλίζεται καλύτερα η σωματική και ψυχολογική ακεραιότητα των αιτούντων, η κράτηση θα πρέπει να αποτελεί μέτρο έσχατης ανάγκης και μπορεί να εφαρμόζεται μόνον εφόσον έχουν δεόντως εξεταστεί όλα τα μη στερητικά της ελευθερίας εναλλακτικά μέτρα. Κάθε εναλλακτικό μέτρο κράτησης πρέπει να σέβεται τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα των αιτούντων.»

17 Κατά το άρθρο 2 της οδηγίας αυτής, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμοί»:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

α) "αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας": η αίτηση για διεθνή προστασία, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο η) της οδηγίας [2011/95]·

β) "αιτών": ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής ο οποίος έχει ασκήσει αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας, επί της οποίας δεν έχει ληφθεί ακόμη οριστική απόφαση·

[…]».

18 Το άρθρο 3 της εν λόγω οδηγίας, το οποίο επιγράφεται «Πεδίο εφαρμογής», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών και τους ανιθαγενείς που ασκούν αίτηση για παροχή διεθνούς προστασίας στο έδαφος, περιλαμβανομένων των συνόρων, στα χωρικά ύδατα ή στις ζώνες διέλευσης κράτους μέλους, εφόσον τους επιτρέπεται να παραμείνουν στο έδαφος ως αιτούντες, καθώς και στα μέλη της οικογενείας τους, εφόσον καλύπτονται από αυτήν την αίτηση για παροχή διεθνούς προστασίας σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.»

19 Κατά το άρθρο 8 της οδηγίας αυτής, το οποίο αφορά την «[κ]ράτηση»:

«1. Τα κράτη μέλη δεν υποβάλλουν σε κράτηση ένα πρόσωπο απλώς και μόνο διότι είναι αιτών σύμφωνα με την οδηγία [2013/32].

2. Εφόσον κρίνεται αναγκαίο, και κατόπιν ατομικής αξιολόγησης κάθε περίπτωσης, τα κράτη μέλη μπορούν να θέσουν αιτούντα υπό κράτηση, εάν δεν είναι δυνατό να εφαρμοστούν αποτελεσματικά άλλα λιγότερο περιοριστικά εναλλακτικά μέτρα.

3. Ο αιτών μπορεί να υποβληθεί σε κράτηση μόνο:

α) προκειμένου να διαπιστωθεί ή να επαληθευτεί η ταυτότητα ή η υπηκοότητά του,

β) προκειμένου να προσδιοριστούν τα στοιχεία εκείνα στα οποία βασίζεται η αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας, η απόκτηση των οποίων θα ήταν σε άλλη περίπτωση αδύνατη, ιδίως όταν υπάρχει κίνδυνος διαφυγής του αιτούντος,

γ) για να αποφασιστεί, στο πλαίσιο διαδικασίας, το δικαίωμα του αιτούντος για είσοδο στο έδαφος,

δ) όταν κρατείται στο πλαίσιο της διαδικασίας επιστροφής δυνάμει της οδηγίας [2008/115], προκειμένου να προετοιμάζεται η επιστροφή και/ή να διεξάγεται η διαδικασία απομάκρυνσης, και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος είναι σε θέση να τεκμηριώνει βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένου του γεγονότος ότι το πρόσωπο είχε ήδη την ευκαιρία πρόσβασης στη διαδικασία χορήγησης ασύλου, ότι υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρείται ότι το πρόσωπο ασκεί αίτηση διεθνούς προστασίας, προκειμένου να καθυστερεί απλώς ή να εμποδίζει την εκτέλεση απόφασης επιστροφής,

ε) όταν απαιτείται για την προστασία της εθνικής ασφάλειας ή της δημόσιας τάξης,

στ) σύμφωνα με το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα [(ΕΕ 2013, L 180, σ. 31)].

Οι λόγοι κράτησης προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο.

[…]»

20 Το άρθρο 9 της οδηγίας 2013/33 φέρει τον τίτλο «Εγγυήσεις για κρατούμενους αιτούντες» και στην παράγραφο 1 ορίζει τα εξής:

«Η κράτηση αιτούντος έχει τη μικρότερη δυνατή διάρκεια και εφαρμόζεται μόνο για όσο διάστημα ισχύουν οι λόγοι που καθορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3.»

21 Το άρθρο 17 της οδηγίας 2013/33, το οποίο επιγράφεται «Γενικοί κανόνες για τις υλικές συνθήκες υποδοχής και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη», ορίζει στην παράγραφο 1:

«Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής στους αιτούντες όταν ασκούν αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας.»

22 Το άρθρο 18 της εν λόγω οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Λεπτομέρειες για τις υλικές συνθήκες υποδοχής», ορίζει στην παράγραφο 9 τα εξής:

«Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη μπορούν κατ' εξαίρεση να θεσπίζουν λεπτομέρειες όσον αφορά τις υλικές συνθήκες υποδοχής διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στο παρόν άρθρο, για εύλογη χρονική περίοδο η οποία είναι όσο το δυνατόν συντομότερη, όταν:

[…]

β) έχουν εξαντληθεί προσωρινά οι συνήθως διαθέσιμες δυνατότητες στέγασης.

Αυτές οι διαφορετικές συνθήκες καλύπτουν σε κάθε περίπτωση τις βασικές ανάγκες.»

Το ισπανικό δίκαιο

23 Το άρθρο 58 του Ley Orgánica 4/2000 sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social (οργανικού νόμου 4/2000, περί των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των αλλοδαπών στην Ισπανία και την κοινωνική ένταξή τους), της 11ης Ιανουαρίου 2000 (BOE αριθ. 10, της 12ης Ιανουαρίου 2000, σ. 1139), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης (στο εξής: οργανικός νόμος 4/2000), αφορά την απομάκρυνση των παρανόμως διαμενόντων αλλοδαπών.

24 Το άρθρο 58 του οργανικού νόμου 4/2000 προβλέπει στην παράγραφο 3 απλουστευμένη διαδικασία για την απομάκρυνση των αλλοδαπών που επιχειρούν να εισέλθουν παρανόμως στην Ισπανία. Η παράγραφος 4 του εν λόγω άρθρου ορίζει ότι τα πρόσωπα της παραγράφου 3 δεν μπορούν να απομακρυνθούν για όσο διάστημα δεν έχει κριθεί απαράδεκτη τυχόν αίτησή τους για παροχή διεθνούς προστασίας και η παράγραφος 6 ορίζει ότι, όταν η απομάκρυνση δεν είναι δυνατή εντός προθεσμίας 72 ωρών, πρέπει να ζητείται από τις δικαστικές αρχές η θέση υπό κράτηση.

25 Το άρθρο 61 του οργανικού νόμου 4/2000 προβλέπει τα προσωρινά μέτρα στο πλαίσιο των διαδικασιών απομάκρυνσης. Το άρθρο 62 του νόμου αυτού αφορά την κράτηση και το άρθρο του 64, παράγραφος 5, προβλέπει την αναστολή εκτέλεσης των αποφάσεων απομάκρυνσης, για όσο διάστημα η αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας δεν έχει κριθεί απαράδεκτη.

26 Τα άρθρα 2 και 3 του Ley 12/2009 reguladora del derecho de asilo y de la protección subsidiaria (νόμου 12/2009 περί ρυθμίσεως του δικαιώματος ασύλου και της επικουρικής προστασίας), της 30ής Οκτωβρίου 2009 (BOE αριθ. 263, της 31ης Οκτωβρίου 2009, σ. 90860), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης της κύριας δίκης, ορίζουν αντιστοίχως το δικαίωμα ασύλου και το καθεστώς του πρόσφυγα. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του νόμου αυτού, η χορήγηση της επικουρικής προστασίας συνεπάγεται τη μη απομάκρυνση του ενδιαφερομένου. Τέλος, το άρθρο 30 του εν λόγω νόμου προβλέπει την πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες και σε υπηρεσίες υποδοχής για τους αιτούντες διεθνή προστασία που τις χρειάζονται.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

27 Στις 12 Δεκεμβρίου 2019 και ώρα 19:05, η Salvamento Marítimo (ισπανική υπηρεσία θαλάσσιων διασώσεων) εντόπισε κοντά στις ισπανικές ακτές σκάφος στο οποίο επέβαιναν 45 άνδρες από την υποσαχάρια Αφρική, μεταξύ των οποίων και ο VL, υπήκοος Μάλι. Το σκάφος της υπηρεσίας θαλάσσιων διασώσεων περισυνέλεξε τους εν λόγω 45 υπηκόους τρίτων χωρών και τους αποβίβασε στο νότιο μέρος της νήσου Γκραν Κανάρια (Grande Canarie, Ισπανία) στις 21:30.

28 Αφού τους παρασχέθηκαν οι πρώτες βοήθειες, οι εν λόγω υπήκοοι παραδόθηκαν στην Brigada Local de Extranjería y Fronteras (τοπική συνοριοφυλακή) του Comisaría de Policía Nacional de Maspalomas (αστυνομικού τμήματος της Maspalomas, Ισπανία). Στις 13 Δεκεμβρίου 2019, στις 00:30, μετήχθησαν στη Jefatura Superior de Policía de Canarias (αστυνομική διεύθυνση Καναρίων Νήσων, Ισπανία).

29 Με απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2019, η Subdelegación del Gobierno en Las Palmas (Αντιπροσωπεία της Ισπανικής Κυβέρνησης στη Las Palmas, Ισπανία) διέταξε την απομάκρυνση των υπηκόων αυτών. Επειδή η απόφαση αυτή δεν ήταν δυνατόν να εκτελεστεί εντός της προθεσμίας των 72 ωρών που προβλέπεται στο άρθρο 58, παράγραφος 6, του οργανικού νόμου 4/2000, υποβλήθηκε στον Juzgado de Instrucción nº 3 de San Bartolomé de Tirajana (τρίτο ανακριτή του San Bartolomé de Tirajana, Ισπανία) αίτημα να κρατηθούν οι εν λόγω υπήκοοι σε κέντρο κράτησης.

30 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι, στις 14 Δεκεμβρίου 2019, ο δικαστής αυτός εξέδωσε τρεις αποφάσεις στην υπόθεση της κύριας δίκης στο πλαίσιο προκαταρκτικής εξέτασης.

31 Με την πρώτη απόφαση, ο εν λόγω δικαστής παρέσχε στον VL το δικαίωμα να προβεί σε δήλωση αφού ενημερωθεί για τα δικαιώματά του, επικουρούμενος από δικηγόρο και από διερμηνέα της γλώσσας μπαμπάρα την οποία δήλωσε ότι ομιλεί και κατανοεί. Στη δήλωση αυτή, για την οποία συντάχθηκε πρακτικό, ο VL εξέφρασε την πρόθεσή του να ζητήσει διεθνή προστασία, επικαλούμενος φόβο δίωξης λόγω της φυλής του ή της κοινωνικής ομάδας στην οποία ανήκει. Υπογράμμισε, ειδικότερα, ότι, λόγω της εμπόλεμης κατάστασης που επικρατούσε στο Μάλι, αν επέστρεφε στη χώρα αυτή κινδύνευε να τον σκοτώσουν.

32 Δεδομένου ότι, κατά το ισπανικό δίκαιο, ο Juzgado de Instrucción nº 3 de San Bartolomé de Tirajana (τρίτος ανακριτής του San Bartolomé de Tirajana) δεν θεωρείται αποφαινόμενη αρχή κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο στ′, της οδηγίας 2013/32, ο δικαστής αυτός γνωστοποίησε με δεύτερη απόφαση, αφενός, στην Brigada Provincial de Extranjería y Fronteras (συνοριοφυλακή της αυτόνομης κοινότητας Καναρίων Νήσων) και, αφετέρου, στην Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες (UNHCR), τη δήλωση με την οποία ο VL είχε εκδηλώσει την επιθυμία να ζητήσει διεθνή προστασία. Με την ίδια απόφαση ζήτησε επίσης από την Αντιπροσωπεία της Κυβέρνησης στις Καναρίους Νήσους, την επαρχιακή συνοριοφυλακή και το Ministerio de Trabajo, Migraciones y Seguridad Social (Υπουργείο Εργασίας, Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ασφάλισης, Ισπανία), να βρουν θέση σε κέντρο υποδοχής και παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας για τον VL και άλλους 25 αιτούντες διεθνή προστασία.

33 Επειδή διαπίστωσε ότι, λόγω έλλειψης διαθεσιμότητας, μόνο 12 από τους 26 αιτούντες διεθνή προστασία μπορούσαν να φιλοξενηθούν σε κέντρο υποδοχής και παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας, ο Juzgado de Instrucción nº 3 de San Bartolomé de Tirajana (τρίτος ανακριτής του San Bartolomé de Tirajana) διέταξε με μια τρίτη απόφαση να παραμείνουν οι δεκατέσσερις άλλοι αιτούντες, μεταξύ των οποίων και ο VL, σε κέντρο κράτησης αλλοδαπών και να εξεταστεί εκεί η αίτησή τους διεθνούς προστασίας.

34 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι, πριν από τη μεταφορά του VL σε κέντρο κράτησης, ένας υπάλληλος της επαρχιακής συνοριοφυλακής τού γνωστοποίησε ότι είχε οριστεί ημερομηνία για τη συνέντευξη σχετικά με την αίτησή του διεθνούς προστασίας.

35 Η δικηγόρος του VL άσκησε προσφυγή με αίτημα τη μεταρρύθμιση της απόφασης με την οποία διατάχθηκε η κράτηση του VL, υποστηρίζοντας ότι η απόφαση αυτή είναι αντίθετη προς τις οδηγίες 2013/32 και 2013/33.

36 Στο πλαίσιο αυτό, ο Juzgado de Instrucción nº 3 de San Bartolomé de Tirajana (τρίτος ανακριτής του San Bartolomé de Tirajana) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Το άρθρο 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας [2013/32] προβλέπει την περίπτωση στην οποία αιτήσεις διεθνούς προστασίας υποβάλλονται σε άλλες αρχές οι οποίες δεν είναι αρμόδιες για την καταχώρισή τους δυνάμει του εθνικού δικαίου και, στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η καταχώριση να γίνεται το αργότερο έξι εργάσιμες ημέρες μετά την υποβολή της αίτησης.

Έχει η ως άνω διάταξη την έννοια ότι οι ανακριτές που είναι αρμόδιοι να αποφανθούν επί της κράτησης αλλοδαπών, σύμφωνα με το εθνικό ισπανικό δίκαιο, συμπεριλαμβάνονται στις "άλλες αρχές" ενώπιον των οποίων, μολονότι δεν είναι αρμόδιες για την καταχώριση της αιτήσεως διεθνούς προστασίας, μπορούν οι αιτούντες να εκδηλώσουν τη βούλησή τους να υποβάλουν την εν λόγω αίτηση;

2) Σε περίπτωση που θεωρηθεί ότι ο ανακριτής αποτελεί τέτοια αρχή, έχει το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας [2013/32] την έννοια ότι ο ανακριτής πρέπει να ενημερώνει τους αιτούντες σχετικά με το πού και το πώς μπορούν να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας και,

σε περίπτωση που υποβληθεί τέτοια αίτηση, πρέπει να τη διαβιβάζει στο όργανο που είναι αρμόδιο, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, για την καταχώριση και την εξέτασή της, καθώς και στην αρμόδια διοικητική αρχή, προκειμένου να ληφθούν υπέρ του αιτούντος τα μέτρα υποδοχής που προβλέπονται στο άρθρο 17 της οδηγίας [2013/33];

3) Έχουν το άρθρο 26 της οδηγίας [2013/32] και το άρθρο 8 της οδηγίας [2013/33] την έννοια ότι δεν επιτρέπεται η κράτηση υπηκόου τρίτης χώρας παρά μόνον εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 8, παράγραφος 3, της οδηγίας [2013/33], για τον λόγο ότι ο αιτών προστατεύεται από την αρχή της μη επαναπροώθησης από τη στιγμή που προβαίνει στη σχετική δήλωση ενώπιον του ανακριτή;»

Επί της επείγουσας διαδικασίας

37 Το αιτούν δικαστήριο ζήτησε να εξεταστεί η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως κατά την επείγουσα προδικαστική διαδικασία του άρθρου 107, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας.

38 Προς στήριξη του αιτήματός του, ανέφερε μεταξύ άλλων ότι ο VL είχε στερηθεί την ελευθερία του λόγω της τοποθέτησής του σε κέντρο κράτησης και ότι είχε εκδοθεί εις βάρος του απόφαση απομάκρυνσης, η οποία μπορούσε να εκτελεστεί ανά πάσα στιγμή.

39 Διαπιστώνεται συναφώς, αφενός, ότι η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των οδηγιών 2013/32 και 2013/33, οι οποίες εμπίπτουν στον τίτλο V του τρίτου μέρους της Συνθήκης ΛΕΕ, σχετικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, και, αφετέρου, ότι η κράτηση υπηκόου τρίτης χώρας σε κέντρο κράτησης, είτε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησής του διεθνούς προστασίας είτε ενόψει της απομάκρυνσής του, συνιστά μέτρο στερητικό της ελευθερίας, το οποίο μπορεί να δικαιολογήσει την κίνηση της επείγουσας προδικαστικής διαδικασίας (πρβλ. απόφαση της 17ης Μαρτίου 2016, Mirza, C-695/15 PPU, EU:C:2016:188, σκέψεις 31 και 35, και διάταξη της 5ης Ιουλίου 2018, C κ.λπ., C-269/18 PPU, EU:C:2018:544, σκέψεις 35 και 37).

40 Επιπλέον, η προϋπόθεση που αφορά την επείγουσα ανάγκη να δοθεί απάντηση εκ μέρους του Δικαστηρίου το συντομότερο δυνατόν πρέπει να εκτιμάται όπως εμφανίζεται κατά την ημερομηνία εξέτασης του αιτήματος υπαγωγής της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως στην επείγουσα διαδικασία (αποφάσεις της 17ης Μαρτίου 2016, Mirza, C-695/15 PPU, EU:C:2016:188, σκέψη 34, και της 14ης Μαΐου 2020, Országos Idegenrendézeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU και C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, σκέψη 99).

41 Κατόπιν των σκέψεων αυτών, στις 6 Φεβρουαρίου 2020, το τέταρτο τμήμα του Δικαστηρίου αποφάσισε, μετά από πρόταση του εισηγητή δικαστή και αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να δεχθεί το αίτημα του αιτούντος δικαστηρίου να εξετάσει την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως με την επείγουσα προδικαστική διαδικασία.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του παραδεκτού

42 Με τις γραπτές παρατηρήσεις της, η Ισπανική Κυβέρνηση υποστήριξε ότι το Δικαστήριο είναι αναρμόδιο να επιληφθεί της υπό κρίση αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως για τον λόγο ότι, βάσει του ισπανικού δικαίου, το αιτούν δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται μόνο σχετικά με την κράτηση υπηκόου τρίτης χώρας με σκοπό την εκτέλεση απόφασης επαναπροώθησης και όχι να εξετάζει τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας. Υπό τις συνθήκες αυτές, τα ερωτήματα που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο ουδεμία σχέση έχουν με το αντικείμενο της διαφοράς.

43 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων που καθιερώνεται με το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, εναπόκειται αποκλειστικώς στο εθνικό δικαστήριο, το οποίο έχει επιληφθεί της διαφοράς και φέρει την ευθύνη της εκδοθησόμενης δικαστικής απόφασης, να αξιολογήσει, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της υπόθεσης, τόσο την αναγκαιότητα της προδικαστικής αποφάσεως για την έκδοση της δικής του απόφασης όσο και το λυσιτελές των ερωτημάτων που υποβάλλει στο Δικαστήριο. Κατά συνέπεια, εφόσον τα υποβληθέντα ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, το Δικαστήριο υποχρεούται καταρχήν να αποφανθεί, δεδομένου ότι τα ερωτήματα αυτά θεωρούνται κατά τεκμήριο λυσιτελή. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο δύναται να αρνηθεί να αποφανθεί επί προδικαστικού ερωτήματος που έχει υποβληθεί από εθνικό δικαστήριο μόνον όταν είναι πρόδηλο ότι η ζητούμενη ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ουδεμία σχέση έχει με το υποστατό ή με το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως ή, ακόμη, όταν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί [βλ., προσφάτως, απόφαση της 26ης Μαρτίου 2020, A. P. (Μέτρα αναστολής), C-2/19, EU:C:2020:237, σκέψεις 25 και 26].

44 Διαπιστώνεται συναφώς ότι ο ισχυρισμός της Ισπανικής Κυβέρνησης ότι το αιτούν δικαστήριο δεν αποτελεί, κατά το ισπανικό δίκαιο, αρμόδια αρχή για την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας δεν αποκλείει τη δυνατότητα να θεωρηθεί το δικαστήριο αυτό ως «άλλη αρχή» κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32. Ως εκ τούτου, η εκτίμηση του επιχειρήματος αυτού εμπίπτει στην επί της ουσίας εξέταση των προδικαστικών ερωτημάτων που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο και, κατά συνέπεια, δεν μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι τα εν λόγω ερωτήματα δεν έχουν καμιά σχέση με το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης.

45 Επομένως, το στοιχείο αυτό δεν είναι ικανό να ανατρέψει το τεκμήριο λυσιτέλειας το οποίο ισχύει για τα προδικαστικά ερωτήματα που υποβάλλει το αιτούν δικαστήριο και το οποίο μπορεί να ανατραπεί μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις (απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 1999, Beck και Bergdorf, C-355/97, EU:C:1999:391, σκέψη 22).

46 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι, μετά την υποβολή της υπό κρίση αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως, το Δικαστήριο πληροφορήθηκε την εκτέλεση της απόφασης απομάκρυνσης που είχε εκδοθεί εις βάρος του VL. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο απηύθυνε στο αιτούν δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 101, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, αίτηση παροχής διευκρινίσεων, προκειμένου να διαπιστώσει αν η κύρια διαδικασία είχε καταστεί άνευ αντικειμένου.

47 Με την απάντησή του, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 23 Απριλίου 2020, ο Juzgado de Instrucción nº 3 de San Bartolomé de Tirajana (τρίτος ανακριτής του San Bartolomé de Tirajana) ανέφερε, αφενός, ότι, στις 21 Ιανουαρίου 2020, την επομένη της υποβολής της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως, έλαβε μια πληροφορία από την οποία μπορούσε να συναχθεί ότι η απόφαση απομάκρυνσης του VL είχε εκτελεστεί και, αφετέρου, ότι, ανεξαρτήτως της εκτέλεσης αυτής, η διαφορά της κύριας δίκης διατηρούσε το αντικείμενό της, στο μέτρο που ο ίδιος έπρεπε να αποφανθεί, βάσει των αποφάσεων του Δικαστηρίου στα υποβληθέντα ερωτήματα, επί της νομιμότητας της προγενέστερης απόφασής του που είχε προκαλέσει τη στέρηση της ελευθερίας του VL κατά το χρονικό διάστημα από 14 Δεκεμβρίου 2019 έως 21 Ιανουαρίου 2020, ημερομηνία της απομάκρυνσής του, και ότι, ανάλογα με την έκβαση της διαφοράς της κύριας δίκης, ο VL θα μπορούσε, ενδεχομένως, να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης.

48 Συναφώς, τόσο από το γράμμα όσο και από την οικονομία του άρθρου 267 ΣΛΕΕ προκύπτει ότι η διαδικασία προδικαστικής παραπομπής προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, ότι εκκρεμεί πράγματι διαφορά ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, καθώς η ζητούμενη προδικαστική απόφαση πρέπει να είναι «αναγκαία» προκειμένου το αιτούν δικαστήριο να προβεί στην «έκδοση της δικής του απόφασης» στην υπόθεση της οποίας έχει επιληφθεί. Πράγματι, ο δικαιολογητικός λόγος της προδικαστικής παραπομπής δεν έγκειται στη διατύπωση συμβουλευτικής γνώμης επί γενικών ή υποθετικών

ζητημάτων, αλλά στην αυτονόητη ανάγκη αποτελεσματικής επίλυσης μιας ένδικης διαφοράς (πρβλ. απόφαση της 26ης Μαρτίου 2020, Miasto Łowicz και Prokurator Generalny, C-558/18 και C-563/18, EU:C:2020:234, σκέψεις 44 έως 46 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

49 Επομένως, η απόρριψη αίτησης εθνικού δικαστηρίου είναι δυνατή μόνον εάν προκύπτει καταστρατήγηση της διαδικασίας του άρθρου 267 ΣΛΕΕ και το Δικαστήριο καλείται στην ουσία να αποφανθεί επί κατασκευασμένης διαφοράς ή εάν το δίκαιο της Ένωσης προδήλως δεν μπορεί να εφαρμοστεί, ούτε άμεσα ούτε έμμεσα, επί των περιστάσεων της υποθέσεως (απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 2018, Amt Azienda Trasporti e Mobilità κ.λπ., C-328/17, EU:C:2018:958, σκέψη 34).

50 Στην υπό κρίση υπόθεση, το αιτούν δικαστήριο επισήμανε ότι η απάντηση του Δικαστηρίου στα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα παραμένει αναγκαία για την έκδοση της δικής του απόφασης όσον αφορά τη νομιμότητα της στέρησης της ελευθερίας του VL. Στο μέτρο που η διαδικασία την οποία καθιερώνει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ αποτελεί μέσο συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων, στο πλαίσιο της οποίας το πρώτο παρέχει στα δεύτερα τα στοιχεία ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης που τους είναι αναγκαία για την επίλυση της διαφοράς επί της οποίας καλούνται να αποφανθούν, μια τέτοια δήλωση του αιτούντος δικαστηρίου δεσμεύει καταρχήν το Δικαστήριο (πρβλ. απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2014, Pohotovosť, C-470/12, EU:C:2014:101, σκέψη 32), εφόσον δεν συντρέχουν οι εξαιρετικές περιστάσεις που μνημονεύονται στην προηγούμενη σκέψη.

51 Ως εκ τούτου, η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

52 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν εάν το άρθρο 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32 έχει την έννοια ότι ο ανακριτής ο οποίος καλείται να αποφανθεί επί της θέσης υπό κράτηση παρανόμως διαμένοντος υπηκόου τρίτης χώρας με σκοπό την επαναπροώθησή του συμπεριλαμβάνεται στις «άλλες αρχές» στις οποίες αναφέρεται η διάταξη αυτή και οι οποίες ενδεχομένως παραλαμβάνουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας, αλλά δεν είναι, δυνάμει του εθνικού δικαίου, αρμόδιες για την καταχώρισή τους.

53 Όπως προκύπτει από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, από τις επιταγές τόσο της ομοιόμορφης εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης όσο και της αρχής της ισότητας συνάγεται ότι οι όροι διάταξης του δικαίου της Ένωσης που δεν περιέχει ρητή παραπομπή στο δίκαιο των κρατών μελών για τον προσδιορισμό της έννοιας και του πεδίου εφαρμογής της πρέπει κατά κανόνα να τυγχάνουν αυτοτελούς και ομοιόμορφης ερμηνείας σε ολόκληρη την Ένωση, με βάση όχι μόνον το γράμμα της διάταξης, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο αυτή εντάσσεται και τον σκοπό που επιδιώκει η οικεία κανονιστική ρύθμιση (αποφάσεις της 18ης Ιανουαρίου 1984, Ekro, 327/82, EU:C:1984:11, σκέψη 11, και της 7ης Νοεμβρίου 2019, K.H.K. (Δέσμευση τραπεζικών λογαριασμών), C-555/18, EU:C:2019:937, σκέψη 38].

54 Συναφώς, το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32 προβλέπει ότι, όταν ένα πρόσωπο υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας σε αρχή αρμόδια για την καταχώριση των αιτήσεων αυτών δυνάμει του εθνικού δικαίου, η καταχώριση γίνεται το αργότερο τρεις εργάσιμες ημέρες μετά την υποβολή της αίτησης. Το άρθρο 6 παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας αυτής διευκρινίζει ότι, εάν η αίτηση διεθνούς προστασίας υποβάλλεται σε άλλες αρχές, οι οποίες ενδεχομένως παραλαμβάνουν τέτοιες αιτήσεις, αλλά δεν είναι αρμόδιες για την καταχώριση δυνάμει του εθνικού δικαίου, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η καταχώριση να γίνεται το αργότερο έξι εργάσιμες ημέρες μετά την υποβολή της αίτησης.

55 Όπως προκύπτει από την έκφραση «αρχή αρμόδια […] δυνάμει του εθνικού δικαίου», η οποία περιλαμβάνεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32, η οδηγία αυτή αφήνει στα κράτη μέλη τη μέριμνα να ορίσουν την αρχή που είναι αρμόδια για την καταχώριση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας.

56 Αντιθέτως, και όπως επισήμανε κατ' ουσίαν ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 56 των προτάσεών του, το άρθρο 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας αυτής, αναφερόμενο στην έννοια των «άλλων αρχών οι οποίες ενδεχομένως λαμβάνουν τέτοιες αιτήσεις [διεθνούς προστασίας], αλλά δεν είναι αρμόδιες για την καταχώριση δυνάμει του εθνικού δικαίου», ουδόλως παραπέμπει στο εθνικό δίκαιο και, επομένως, δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να ορίζουν τις εν λόγω «άλλες αρχές».

57 Συναφώς, από το γράμμα της διάταξης αυτής προκύπτει σαφώς ότι ο νομοθέτης της Ένωσης επέλεξε να υιοθετήσει μια ευρεία αντίληψη ως προς τις αρχές οι οποίες, χωρίς να είναι αρμόδιες για την καταχώριση αιτήσεων διεθνούς προστασίας, μπορούν παρά ταύτα να παραλαμβάνουν τέτοιες αιτήσεις. Πράγματι, η επιλογή του επιθέτου «άλλες» μαρτυρεί ότι προκρίθηκε ο καθορισμός ενός ανοικτού συνόλου αρχών που μπορούν να παραλαμβάνουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας.

58 Εξάλλου, το άρθρο 6, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας αυτής επιβεβαιώνει την ευρεία αυτή ερμηνεία, καθώς επιβάλλει σε όλες τις αρχές που παραλαμβάνουν μόνον «ενδεχομένως» αιτήσεις διεθνούς προστασίας να τις παραλαμβάνουν πράγματι εφόσον υποβάλλονται.

59 Επομένως, εφόσον είναι πιθανόν ένας παρανόμως διαμένων υπήκοος τρίτης χώρας να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας στη δικαστική αρχή που καλείται να αποφανθεί επί αίτησης των εθνικών αρχών για τη θέση του υπό κράτηση, ιδίως με σκοπό την επαναπροώθηση, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η έννοια των «άλλων αρχών», κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32, περιλαμβάνει και μια τέτοια δικαστική αρχή.

60 Εξάλλου, δεν μπορεί να προβληθεί ως επιχείρημα το γεγονός ότι το άρθρο 6, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32 μνημονεύει ως αρχές οι οποίες ενδεχομένως παραλαμβάνουν τέτοιες αιτήσεις διεθνούς προστασίας μόνον την αστυνομία, τη συνοριοφυλακή, τις υπηρεσίες μετανάστευσης και το προσωπικό των κέντρων κράτησης. Πράγματι, η απαρίθμηση αυτή, στο μέτρο που εισάγεται με τη λέξη «όπως», δεν μπορεί να είναι εξαντλητική.

61 Επιπλέον, όπως επισήμανε κατ' ουσίαν ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 58 των προτάσεών του, το γεγονός ότι το άρθρο 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32 δεν διευκρινίζει αν η φύση των εν λόγω «άλλων αρχών» πρέπει να είναι δικαστική ή διοικητική συνιστά ακριβώς ένδειξη της βούλησης του νομοθέτη της Ένωσης να καλύψει με την επιλογή της έννοιας αυτής ένα ευρύ φάσμα αρχών, ενδεχομένως και δικαστικών, και να μην περιοριστεί μόνον στις διοικητικές αρχές.

62 Τέλος, η γραμματική αυτή ερμηνεία του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32 ενισχύεται από τη συστηματική ερμηνεία.

63 Πράγματι, αφενός, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 60 και 61 των προτάσεών του, υπενθυμίζεται ότι ένας από τους σκοπούς που επιδιώκει η οδηγία 2013/32 είναι η διασφάλιση της αποτελεσματικής, δηλαδή της όσο το δυνατόν ευκολότερης, πρόσβασης στη διαδικασία παροχής διεθνούς προστασίας, όπως προκύπτει μεταξύ άλλων από τις αιτιολογικές σκέψεις 8, 20, 25 και 26 της οδηγίας αυτής. Προκειμένου να διασφαλιστεί η πρόσβαση αυτή, το άρθρο 6, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας προβλέπει την υποχρέωση των κρατών μελών να μεριμνούν ώστε τα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας να έχουν την «πραγματική δυνατότητα να την καταθέσ[ουν] το ταχύτερο δυνατό».

64 Αφετέρου, η ερμηνεία αυτή απορρέει και από την αιτιολογική σκέψη 25 της ίδιας οδηγίας, σύμφωνα με την οποία ο παρανόμως διαμένων υπήκοος τρίτης χώρας θα πρέπει να διαθέτει επαρκείς διαδικαστικές εγγυήσεις ώστε να μπορεί να υποβάλει την αίτησή του σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.

65 Όπως υποστήριξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τις γραπτές παρατηρήσεις της και όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 64 των προτάσεών του, σε πολύ ταχείες διαδικασίες όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, στις οποίες, αφενός, η απόφαση απομάκρυνσης εκδίδεται εντός 24 ωρών από την άφιξη του παρανόμως διαμένοντος υπηκόου τρίτης χώρας και, αφετέρου, ο εν λόγω υπήκοος τυγχάνει ακρόασης από ανακριτή την επόμενη ημέρα, η ακρόαση αυτή, η οποία διεξάγεται παρουσία δικηγόρου και διερμηνέα σε γλώσσα την οποία κατανοεί ο ενδιαφερόμενος, αποτελεί το κατάλληλο χρονικό σημείο για την υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας. Η εν λόγω ακρόαση μάλιστα μπορεί, αναλόγως των περιστάσεων, να αποτελεί και την πρώτη ευκαιρία για την άσκηση του δικαιώματος υποβολής τέτοιας αίτησης.

66 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο, ο VL δεν ενημερώθηκε, πριν από την ακρόασή του από τον ανακριτή, για τη δυνατότητα να ζητήσει διεθνή προστασία. Επομένως, το προβαλλόμενο από την Ισπανική Κυβέρνηση και τη Ministerio Fiscal (εισαγγελική αρχή, Ισπανία) γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος μπορούσε να υποβάλει μεταγενέστερα την αίτησή του στο κέντρο κράτησης δεν αποτελεί βάσιμο λόγο για να γίνει δεκτό ότι δεν έπρεπε να του επιτραπεί να την υποβάλει ενώπιον του ανακριτή που ήταν αρμόδιος να αποφανθεί επί της θέσης του υπό κράτηση.

67 Επομένως, υπό περιστάσεις όπως αυτές της υπόθεσης της κύριας δίκης, το να απαγορευθεί σε μια δικαστική αρχή, όπως είναι ο Juzgado de Instrucción nº 3 de San Bartolomé de Tirajana (τρίτος ανακριτής του San Bartolomé de Tirajana), να παραλαμβάνει αιτήσεις διεθνούς προστασίας θα εμπόδιζε την επίτευξη του σκοπού της διασφάλισης αποτελεσματικής πρόσβασης στη διαδικασία χορήγησης διεθνούς προστασίας, για τον οποίον έγινε λόγος στη σκέψη 63 της παρούσας απόφασης.

68 Επομένως, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32 έχει την έννοια ότι ο ανακριτής ο οποίος καλείται να αποφανθεί επί της θέσης υπό κράτηση παρανόμως διαμένοντος υπηκόου τρίτης χώρας με σκοπό την επαναπροώθησή του συμπεριλαμβάνεται στις «άλλες αρχές» στις οποίες αναφέρεται η διάταξη αυτή και οι οποίες ενδεχομένως παραλαμβάνουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας, αλλά δεν είναι, δυνάμει του εθνικού δικαίου, αρμόδιες για την καταχώρισή τους.

Επί του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος

69 Με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν εάν το άρθρο 6, παράγραφος 1, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32 έχει την έννοια ότι ο ανακριτής οφείλει, υπό την ιδιότητά του ως «άλλης αρχής», κατά την έννοια της διάταξης αυτής, αφενός, να ενημερώνει τους παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών σχετικά με τη διαδικασία κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας και, αφετέρου, όταν υπήκοος τρίτης χώρας έχει εκδηλώσει την πρόθεσή του να υποβάλει τέτοια αίτηση, να διαβιβάζει τον φάκελο στην αρμόδια αρχή για την καταχώριση της αίτησης αυτής, προκειμένου ο εν λόγω υπήκοος να τύχει των υλικών συνθηκών υποδοχής και της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που προβλέπονται στο άρθρο 17 της οδηγίας 2013/33.

70 Προκειμένου να δοθεί απάντηση στο πρώτο σκέλος του ερωτήματος, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι «άλλες αρχές» στις οποίες αναφέρεται η διάταξη αυτή, οι οποίες ενδεχομένως παραλαμβάνουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας, να διαθέτουν τις σχετικές πληροφορίες και οι υπάλληλοί τους να λαμβάνουν το επίπεδο κατάρτισης που απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων τους καθώς και οδηγίες, ώστε να ενημερώνουν τους αιτούντες σχετικά με τον τόπο και τον τρόπο κατάθεσης αιτήσεων διεθνούς προστασίας.

71 Καθόσον από την απάντηση στο πρώτο ερώτημα προκύπτει ότι ο ανακριτής που καλείται να αποφανθεί επί της θέσης υπό κράτηση παρανόμως διαμένοντος υπηκόου τρίτης χώρας με σκοπό την επαναπροώθησή του συμπεριλαμβάνεται στις «άλλες αρχές» του άρθρου 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32, συνάγεται εντεύθεν ότι ο ανακριτής αυτός οφείλει επίσης, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 6, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας αυτής, να παρέχει πληροφορίες στους αιτούντες διεθνή προστασία σχετικά με τη συγκεκριμένη διαδικασία κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας.

72 Η ερμηνεία αυτή του άρθρου 6, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32 επιρρωννύεται από το άρθρο 6, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής, το οποίο υποχρεώνει τα κράτη μέλη να μεριμνούν ώστε τα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας να έχουν την πραγματική δυνατότητα να την καταθέσουν το ταχύτερο δυνατόν.

73 Ενώ από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα του δικαιώματος των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας, η αποτελεσματικότητα αυτή θα εκμηδενιζόταν αν, σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, μια «άλλη αρχή», κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32, μπορούσε να παραλείψει να ενημερώσει τον ενδιαφερόμενο σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας με το πρόσχημα ότι αυτός πιθανότατα είχε λάβει τις σχετικές πληροφορίες προηγουμένως ή θα μπορούσε να τις λάβει αργότερα.

74 Επομένως, ενημερώνοντας τον παρανόμως διαμένοντα υπήκοο τρίτης χώρας για τη συγκεκριμένη διαδικασία κατάθεσης της αίτησης διεθνούς προστασίας, ο ανακριτής που καλείται να αποφανθεί επί της θέσης του εν λόγω υπηκόου υπό κράτηση με σκοπό την επαναπροώθησή του ενεργεί, όπως επιτάσσει η αιτιολογική σκέψη 18 της οδηγίας 2013/32, προς το συμφέρον τόσο των κρατών μελών όσο και των αιτούντων διεθνή προστασία, προκειμένου να ληφθεί απόφαση επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας το ταχύτερο δυνατόν, με την επιφύλαξη της κατάλληλης και πλήρους εξέτασης των αιτήσεων αυτών.

75 Η Ισπανική Κυβέρνηση εκτιμά, ωστόσο, ότι μια «άλλη αρχή», κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32, δεν μπορεί να ενημερώνει με δική της πρωτοβουλία τον παρανόμως διαμένοντα υπήκοο τρίτης χώρας σχετικά με τη δυνατότητα να ζητήσει διεθνή προστασία.

76 Επισημαίνεται συναφώς ότι η αιτιολογική σκέψη 28 της οδηγίας αυτής αναφέρει ότι, για να διευκολυνθεί η πρόσβαση στη διαδικασία εξέτασης στα συνοριακά σημεία διέλευσης και στα καταστήματα κράτησης, θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα να ζητηθεί διεθνής προστασία. Το άρθρο 8, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας επιβάλλει στα κράτη μέλη, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς οι οποίοι βρίσκονται σε κέντρα κράτησης ή σημεία διέλευσης συνόρων, συμπεριλαμβανομένων των ζωνών διέλευσης στα εξωτερικά σύνορα, επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας, τα κράτη μέλη τούς παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα να το πράξουν.

77 Στο μέτρο που το άρθρο 6, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32 προβλέπει επομένως ότι οι «άλλες αρχές οι οποίες ενδεχομένως λαμβάνουν τέτοιες αιτήσεις» και οι οποίες παρεμβαίνουν τόσο πριν όσο και μετά τον ανακριτή πρέπει να είναι σε θέση να παράσχουν στους αιτούντες πληροφορίες για τη διαδικασία κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας, πρέπει να γίνει δεκτό ότι την υποχρέωση παροχής πληροφοριών στους παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας υπέχουν και οι ανακριτές, όπως αυτός στην κύρια δίκη, καθώς και κάθε άλλη αρχή η οποία ενδεχομένως παραλαμβάνει τέτοιες αιτήσεις.

78 Ως εκ τούτου, ο ανακριτής ο οποίος καλείται να αποφανθεί επί της θέσης υπό κράτηση παρανόμως διαμένοντος υπηκόου τρίτης χώρας με σκοπό την επαναπροώθησή του ενεργεί σύμφωνα με τις επιταγές του άρθρου 6, παράγραφος 1, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, καθώς και του άρθρου 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32, όταν αναλαμβάνει την πρωτοβουλία να ενημερώσει τον υπήκοο αυτόν σχετικά με το δικαίωμά του να ζητήσει διεθνή προστασία.

79 Προκειμένου να δοθεί απάντηση στο δεύτερο σκέλος του ερωτήματος, είναι σκόπιμη η υπενθύμιση ότι η αιτιολογική σκέψη 27 της οδηγίας 2013/32 αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών που έχουν εκφράσει την επιθυμία να ζητήσουν διεθνή προστασία θα πρέπει να τηρούν τις υποχρεώσεις και να απολαύουν των δικαιωμάτων που απορρέουν από την οδηγία αυτή και από την οδηγία 2013/33. Προς τούτο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταχωρίζουν τα εν λόγω πρόσωπα ως αιτούντες διεθνή προστασία το ταχύτερο δυνατόν.

80 Σε περίπτωση, όμως, που έχει υποβληθεί αίτηση διεθνούς προστασίας ενώπιον «άλλης αρχής», κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32, η διάταξη αυτή τάσσει στο οικείο κράτος μέλος, για την καταχώριση της αίτησης αυτής, προθεσμία έξι εργάσιμων ημερών μετά την υποβολή της.

81 Προκειμένου να είναι δυνατή η τήρηση της ιδιαιτέρως βραχείας αυτής προθεσμίας, είναι απαραίτητο, ιδίως για να διασφαλιστούν η αποτελεσματικότητα και η ταχύτητα της διαδικασίας εξέτασης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, η εν λόγω αρχή να κοινοποιεί τον φάκελο που έχει στην κατοχή της στην αρχή που είναι αρμόδια βάσει του εθνικού δικαίου για την καταχώριση της αίτησης.

82 Χωρίς την κοινοποίηση αυτή, θα διακυβευόταν σοβαρά ο ίδιος ο σκοπός της οδηγίας 2013/32, και ειδικότερα ο σκοπός του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής, ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση πραγματικής, ευχερούς και ταχείας πρόσβασης στη διαδικασία παροχής διεθνούς προστασίας, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 72 των προτάσεών του.

83 Επομένως, στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 6, παράγραφος 1, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32 έχει την έννοια ότι ο ανακριτής οφείλει, υπό την ιδιότητά του ως «άλλης αρχής», κατά την έννοια της διάταξης αυτής, αφενός, να ενημερώνει τους παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών σχετικά με τη διαδικασία κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας και, αφετέρου, όταν υπήκοος τρίτης χώρας έχει εκδηλώσει τη βούλησή του να υποβάλει τέτοια αίτηση, να διαβιβάζει τον φάκελο στην αρμόδια αρχή για την καταχώριση της αίτησης αυτής, προκειμένου ο εν λόγω υπήκοος να τύχει των υλικών συνθηκών υποδοχής και της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που προβλέπονται στο άρθρο 17 της οδηγίας 2013/33.

Επί του τρίτου ερωτήματος

84 Με το τρίτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν εάν το άρθρο 26 της οδηγίας 2013/32 και το άρθρο 8 της οδηγίας 2013/33 έχουν την έννοια ότι ο παρανόμως διαμένων υπήκοος τρίτης χώρας, ο οποίος έχει εκδηλώσει τη βούλησή του να ζητήσει διεθνή προστασία ενώπιον «άλλης αρχής», κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32, μπορεί να τεθεί υπό κράτηση μόνο για τους λόγους που προβλέπονται από το άρθρο 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 2013/33.

85 Επισημαίνεται συναφώς ότι τόσο το άρθρο 26, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32 όσο και το άρθρο 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/33 ορίζουν ότι τα κράτη μέλη δεν θέτουν ένα πρόσωπο υπό κράτηση για τον λόγο και μόνον ότι είναι αιτών διεθνή προστασία.

86 Επομένως, πρέπει να διαπιστωθεί καταρχάς αν ο παρανόμως διαμένων υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος εκδήλωσε τη βούλησή του να ζητήσει διεθνή προστασία αποτελεί αιτούντα διεθνή προστασία κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ′, της οδηγίας 2013/32.

87 Επισημαίνεται εκ προοιμίου ότι, όπως επισήμανε και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 78 των προτάσεών του, το άρθρο 6 της οδηγίας 2013/32 διακρίνει μεταξύ της υποβολής της αίτησης, αφενός, και της κατάθεσής της, αφετέρου.

88 Συναφώς, από το γράμμα της οδηγίας 2013/32 προκύπτει σαφώς ότι η οδηγία αυτή συνδέει επανειλημμένως την ιδιότητα του αιτούντος διεθνή προστασία με την «υποβολή» αίτησης. Ειδικότερα, το άρθρο 2, στοιχείο γ′, της οδηγίας αυτής ορίζει τον «αιτούντα» ως τον υπήκοο τρίτης χώρας ή τον ανιθαγενή που έχει «υποβάλει» αίτηση διεθνούς προστασίας επί της οποίας δεν έχει εκδοθεί ακόμη τελεσίδικη απόφαση. Το άρθρο 2, στοιχείο β′, της εν λόγω οδηγίας ορίζει την «αίτηση» ως την αίτηση που «υποβάλλει» σε κράτος μέλος υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής. Το ίδιο ισχύει και για το άρθρο 2, στοιχείο β′, της οδηγίας 2013/33, το οποίο ορίζει τον «αιτούντα» ως κάθε υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή ο οποίος έχει «ασκήσει» αίτηση διεθνούς προστασίας επί της οποίας δεν έχει ακόμη ληφθεί οριστική απόφαση, καθώς και για το άρθρο 2, στοιχείο α′, της οδηγίας αυτής, σύμφωνα με το οποίο η «αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας» αντιστοιχεί σε κάθε αίτηση παροχής προστασίας που απευθύνει σε κράτος μέλος υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, ο οποίος μπορεί να θεωρηθεί ότι αιτείται καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας.

89 Η ευρεία αυτή ερμηνεία της έννοιας του «αιτούντος διεθνή προστασία» προκύπτει και από το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32, από το οποίο απορρέει ότι η οδηγία αυτή εφαρμόζεται σε όλες τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται στο έδαφος των κρατών μελών, καθώς και από το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/33, από το οποίο συνάγεται ότι η οδηγία αυτή εφαρμόζεται σε όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών και τους ανιθαγενείς που υποβάλλουν αίτηση για παροχή διεθνούς προστασίας.

90 Εξάλλου, το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32 επιβάλλει στα κράτη μέλη να καταχωρίζουν την αίτηση διεθνούς προστασίας το αργότερο τρεις ή έξι εργάσιμες ημέρες από την «υποβολή» της, αναλόγως του αν η εν λόγω αίτηση έχει υποβληθεί στην αρχή που είναι αρμόδια, δυνάμει του εθνικού δικαίου, για την καταχώρισή της ή σε άλλη αρχή η οποία ενδεχομένως παραλαμβάνει τέτοιες αιτήσεις, χωρίς ωστόσο να είναι, κατά το εθνικό δίκαιο, αρμόδια για την καταχώρισή της. Το άρθρο 6, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής επιβάλλει επίσης στα κράτη μέλη την υποχρέωση να μεριμνούν ώστε τα πρόσωπα που έχουν «υποβάλει» αίτηση διεθνούς προστασίας να έχουν πραγματική δυνατότητα να την «καταθέσουν» το ταχύτερο δυνατό.

91 Τέλος, πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι η αιτιολογική σκέψη 27 της εν λόγω οδηγίας αναφέρει ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς που έχουν εκφράσει την επιθυμία να ζητήσουν διεθνή προστασία είναι αιτούντες διεθνή προστασία και θα πρέπει, εκ της ιδιότητάς τους αυτής, να τηρούν τις υποχρεώσεις και να απολαύουν των δικαιωμάτων που απορρέουν από τις οδηγίες 2013/32 και 2013/33. Η δεύτερη περίοδος της εν λόγω αιτιολογικής σκέψης διευκρινίζει επιπλέον ότι, για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταχωρίζουν το ταχύτερο δυνατόν τα πρόσωπα αυτά ως αιτούντες διεθνή προστασία.

92 Από το σύνολο των στοιχείων αυτών προκύπτει ότι ένας υπήκοος τρίτης χώρας αποκτά την ιδιότητα του αιτούντος διεθνή προστασία, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ′, της οδηγίας 2013/32, από τη στιγμή που «υποβάλλει» τέτοια αίτηση.

93 Ωστόσο, ενώ η καταχώριση της αίτησης διεθνούς προστασίας απόκειται στο οικείο κράτος μέλος, δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας αυτής, η δε κατάθεση της αίτησης αυτής απαιτεί καταρχήν από τον αιτούντα διεθνή προστασία να συμπληρώσει έντυπο που προβλέπεται προς τούτο, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφοι 3 και 4, της εν λόγω οδηγίας, η

ενέργεια της «υποβολής» αίτησης διεθνούς προστασίας δεν απαιτεί καμιά διοικητική διατύπωση, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 82 των προτάσεών του, καθώς οι εν λόγω διατυπώσεις πρέπει να τηρούνται κατά την «κατάθεση» της αίτησης.

94 Επομένως, αφενός, η απόκτηση της ιδιότητας του αιτούντος διεθνή προστασία δεν μπορεί να εξαρτηθεί ούτε από την καταχώριση ούτε από την κατάθεση της αίτησης και, αφετέρου, το γεγονός ότι υπήκοος τρίτης χώρας εκδηλώνει τη βούλησή του να ζητήσει διεθνή προστασία ενώπιον «άλλης αρχής», κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32, όπως είναι ο ανακριτής, αρκεί για να του προσδώσει την ιδιότητα του αιτούντος διεθνή προστασία και, ως εκ τούτου, για την έναρξη της προθεσμίας των έξι εργάσιμων ημερών εντός της οποίας το κράτος μέλος πρέπει να καταχωρίσει την εν λόγω αίτηση.

95 Επομένως, πρέπει να εκτιμηθεί σε δεύτερο στάδιο αν ο αιτών διεθνή προστασία μπορεί να τεθεί υπό κράτηση για λόγο διαφορετικό από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 2013/33.

96 Επισημαίνεται εκ προοιμίου ότι το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/115, σε συνδυασμό με την αιτιολογική της σκέψη 9, έχει την έννοια ότι η οδηγία αυτή δεν έχει εφαρμογή στην περίπτωση υπηκόου τρίτης χώρας που έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας υπό την έννοια της οδηγίας 2013/32, τούτο δε κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της υποβολής της αίτησης και της έκδοσης της απόφασης πρώτου βαθμού που αποφαίνεται επί της αίτησης αυτής ή, ενδεχομένως, της έκβασης της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της εν λόγω απόφασης (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 30ής Μαΐου 2013, Arslan, C-534/11, EU:C:2013:343, σκέψη 49).

97 Εξάλλου, η προστασία που είναι συμφυής με το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής και με την αρχή της μη επαναπροώθησης πρέπει να διασφαλίζεται μέσω της αναγνώρισης, υπέρ του αιτούντος διεθνή προστασία, δικαιώματος άσκησης αποτελεσματικής προσφυγής με αυτοδίκαιο ανασταλτικό αποτέλεσμα, τουλάχιστον ενώπιον ενός δικαιοδοτικού οργάνου, κατά απόφασης περί επιστροφής και ενδεχόμενης απόφασης περί απομάκρυνσης, κατά την έννοια της οδηγίας 2008/115. Εναπόκειται στα κράτη μέλη να διασφαλίζουν την πλήρη αποτελεσματικότητα της προσφυγής κατά της απορριπτικής απόφασης επί αίτησης διεθνούς προστασίας, αναστέλλοντας όλα τα αποτελέσματα της απόφασης περί επιστροφής κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής αυτής και, εφόσον ασκηθεί τέτοια προσφυγή, μέχρι την εκδίκασή της [πρβλ. απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2018, Belastingdienst κατά Toeslagen (Ανασταλτικό αποτέλεσμα της έφεσης), C-175/17, EU:C:2018:776, σκέψη 33 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

98 Στο μέτρο που, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 94 της παρούσας απόφασης, ο υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος έχει εκδηλώσει ενώπιον «άλλης αρχής», κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32, τη βούλησή του να ζητήσει διεθνή προστασία έχει την ιδιότητα του αιτούντος διεθνή προστασία, η περίπτωσή του δεν εμπίπτει, στο στάδιο αυτό, στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2008/115.

99 Επομένως, εν προκειμένω και όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 106 των προτάσεών του, ακόμη και αν οι συνθήκες κράτησης του VL διέπονταν από την οδηγία 2008/115 έως την ημερομηνία υποβολής της αίτησής του για παροχή διεθνούς προστασίας, από την ημερομηνία αυτή εφαρμόζονται στην περίπτωσή του το άρθρο 26, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32 και το άρθρο 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/33 (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 14ης Μαΐου 2020, Országos Idegenrendézeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU και C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, σκέψεις 210 και 213).

100 Από τον συνδυασμό των δύο αυτών διατάξεων, όμως, προκύπτει ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να θέτουν ένα πρόσωπο υπό κράτηση για τον λόγο και μόνον ότι είναι αιτών διεθνή προστασία και ότι οι λόγοι και οι συνθήκες κράτησης, καθώς και οι εγγυήσεις που παρέχονται στους τελούντες υπό κράτηση αιτούντες πρέπει να συνάδουν προς την οδηγία 2013/33.

101 Συναφώς, τα άρθρα 8 και 9 της οδηγίας αυτής, σε συνδυασμό με τις αιτιολογικές της σκέψεις 15 και 20, εισάγουν σημαντικούς περιορισμούς στην εξουσία που παρέχεται στα κράτη μέλη να προβαίνουν σε θέση υπό κράτηση (πρβλ. αποφάσεις της 15ης Φεβρουαρίου 2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, σκέψεις 61 και 62, και της 14ης Σεπτεμβρίου 2017, K., C-18/16, EU:C:2017:680, σκέψεις 44 και 45).

102 Ειδικότερα, κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας, ο αιτών διεθνή προστασία μπορεί να τεθεί υπό κράτηση μόνον όταν, κατόπιν αξιολόγησης της συγκεκριμένης περίπτωσης, τούτο κρίνεται αναγκαίο και δεν είναι δυνατή η αποτελεσματική εφαρμογή άλλων λιγότερο περιοριστικών μέτρων. Επομένως, οι εθνικές αρχές μπορούν να θέσουν υπό κράτηση αιτούντα διεθνή προστασία μόνον αφού εξακριβώσουν αν, στη συγκεκριμένη περίπτωσή του, η κράτηση αυτή είναι ανάλογη προς τους σκοπούς που επιδιώκει (αποφάσεις της 14ης Σεπτεμβρίου 2017, K., C-18/16, EU:C:2017:680, σκέψη 48, και της 14ης Μαΐου 2020, Országos Idegenrendézeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU και C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, σκέψη 258).

103 Βεβαίως, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2013/33, οι λόγοι κράτησης προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο.

104 Εντούτοις, από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι το άρθρο 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας αυτής απαριθμεί εξαντλητικώς τους διάφορους λόγους που μπορούν να δικαιολογήσουν την κράτηση και ότι καθένας από τους λόγους αυτούς ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένη ανάγκη και έχει αυτοτελή χαρακτήρα (αποφάσεις της 15ης Φεβρουαρίου 2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, σκέψη 59, της 14ης Σεπτεμβρίου 2017, K., C-18/16, EU:C:2017:680, σκέψη 42, και της 14ης Μαΐου 2020, Országos Idegenrendézeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU και C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, σκέψη 250).

105 Επιπλέον, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας του δικαιώματος στην ελευθερία που κατοχυρώνει το άρθρο 6 του Χάρτη και της βαρύτητας της επέμβασης στο δικαίωμα αυτό την οποία ενέχει ένα τέτοιο μέτρο κράτησης, οι περιορισμοί της άσκησης του δικαιώματος αυτού πρέπει να μην υπερβαίνουν τα όρια του απολύτως αναγκαίου (αποφάσεις της 15ης Φεβρουαρίου 2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, σκέψη 56, και της 14ης Σεπτεμβρίου 2017, K., C-18/16, EU:C:2017:680, σκέψη 40).

106 Ο λόγος που προβλήθηκε στην υπόθεση της κύριας δίκης για να δικαιολογηθεί η κράτηση του VL, δηλαδή το γεγονός ότι στάθηκε αδύνατον να βρεθεί κατάλυμα για τον VL σε κέντρο υποδοχής και παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας, δεν αντιστοιχεί σε κανέναν από τους έξι λόγους κράτησης που απαριθμούνται στο άρθρο 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2013/33.

107 Κατά συνέπεια, ένας τέτοιος λόγος κράτησης είναι αντίθετος προς τις επιταγές του άρθρου 8, παράγραφοι 1 έως 3, της οδηγίας αυτής, καθόσον θίγει το βασικό περιεχόμενο των υλικών συνθηκών υποδοχής που πρέπει να διασφαλίζονται στον αιτούντα διεθνή προστασία κατά την εξέταση της αίτησής του για παροχή διεθνούς προστασίας και δεν είναι σύμφωνος ούτε με τις αρχές ούτε με τον σκοπό της εν λόγω οδηγίας (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 14ης Μαΐου 2020, Országos Idegenrendézeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU και C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, σκέψη 252).

108 Βεβαίως, το άρθρο 18, παράγραφος 9, στοιχείο β', της οδηγίας 2013/33 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη μπορούν κατ' εξαίρεση και σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις να καθορίζουν λεπτομέρειες των υλικών συνθηκών υποδοχής διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στο εν λόγω άρθρο, για εύλογη χρονική περίοδο η οποία είναι όσο το δυνατόν συντομότερη, όταν, μεταξύ άλλων, έχουν εξαντληθεί προσωρινά οι συνήθως διαθέσιμες δυνατότητες στέγασης. Ωστόσο, η κράτηση ως στερητικό της ελευθερίας μέτρο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως διαφορετική λεπτομέρεια των υλικών συνθηκών υποδοχής, κατά την έννοια της διάταξης αυτής.

109 Ειδικότερα, το άρθρο 8, παράγραφος 3, στοιχείο δ′, της εν λόγω οδηγίας επιτρέπει στα κράτη μέλη να θέτουν υπό κράτηση τους αιτούντες διεθνή προστασία στο πλαίσιο της διαδικασίας επιστροφής δυνάμει της οδηγίας 2008/115, προκειμένου να προετοιμάζεται η επιστροφή και/ή να διεξάγεται η διαδικασία απομάκρυνσης, μόνον εφόσον το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος είναι σε θέση να τεκμηριώσει βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, όπως είναι το γεγονός ότι ο αιτών είχε ήδη τη δυνατότητα πρόσβασης στη διαδικασία χορήγησης ασύλου, ότι υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι ο αιτών έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας απλώς και μόνον προκειμένου να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση απόφασης περί επιστροφής.

110 Όσον αφορά, πρώτον, τη δυνατότητα πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου, εν προκειμένω και όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 109 των προτάσεών του, από τα όσα εξέθεσε το αιτούν δικαστήριο, το οποίο στηρίζεται συναφώς στο πρακτικό της θέσης υπό κράτηση και στην ενημέρωση σχετικά με τα δικαιώματα και τα ουσιώδη στοιχεία που αφορούν τα ένδικα μέσα κατά της απόφασης για τη θέση υπό κράτηση, προκύπτει ότι, μέχρι την ακρόασή του από τον ανακριτή, ο VL δεν είχε ενημερωθεί για τη δυνατότητα να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας. Επομένως, η ακρόαση αυτή φαίνεται να αποτέλεσε τη μοναδική ευκαιρία του VL να ζητήσει διεθνή προστασία προτού σταλεί σε κέντρο κράτησης αλλοδαπών. Επομένως, όπως υπενθυμίστηκε στη σκέψη 66 της παρούσας απόφασης, δεν ασκεί επιρροή στην υπόθεση το γεγονός ότι, όπως υποστηρίζει η Ισπανική Κυβέρνηση, το πρόσωπο αυτό είχε τη δυνατότητα να υποβάλει μεταγενέστερα τέτοια αίτηση στο κέντρο αυτό.

111 Δεύτερον, ούτε από την απόφαση περί παραπομπής ούτε από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο προκύπτει ότι υπήρχαν, εν προκειμένω, βάσιμοι λόγοι για να θεωρηθεί ότι ο αιτών υπέβαλε την αίτηση διεθνούς προστασίας με μοναδικό σκοπό να καθυστερήσει την εκτέλεση της απόφασης περί επιστροφής ή να εμποδίσει την απομάκρυνσή του.

112 Τέλος, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 9, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/33 ορίζει ότι ο αιτών διεθνή προστασία κρατείται για όσο το δυνατόν βραχύτερη διάρκεια και μόνο για όσο διάστημα ισχύουν οι λόγοι που καθορίζονται στο άρθρο 8, παράγραφος 3, της οδηγίας αυτής (απόφαση της 15ης Φεβρουαρίου 2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, σκέψη 62).

113 Υπό τις συνθήκες αυτές, στο τρίτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 26 της οδηγίας 2013/32 και το άρθρο 8 της οδηγίας 2013/33 έχουν την έννοια ότι ο παρανόμως διαμένων υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος έχει εκδηλώσει τη βούλησή του να ζητήσει διεθνή προστασία ενώπιον «άλλης αρχής», κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32, δεν μπορεί να τεθεί υπό κράτηση για άλλο λόγο πέραν των προβλεπόμενων στο άρθρο 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 2013/33.

Επί των δικαστικών εξόδων

114 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφαίνεται:

1) **Το άρθρο 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, έχει την έννοια ότι ο ανακριτής ο οποίος καλείται να αποφανθεί επί της θέσης υπό κράτηση παρανόμως διαμένοντος υπηκόου τρίτης χώρας με σκοπό την επαναπροώθησή του συμπεριλαμβάνεται**

στις «άλλες αρχές» στις οποίες αναφέρεται η διάταξη αυτή και οι οποίες ενδεχομένως παραλαμβάνουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας, αλλά δεν είναι, δυνάμει του εθνικού δικαίου, αρμόδιες για την καταχώρισή τους.

2) **Το άρθρο 6, παράγραφος 1, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32 έχει την έννοια ότι ο ανακριτής οφείλει, υπό την ιδιότητά του ως «άλλης αρχής», κατά την έννοια της διάταξης αυτής, αφενός, να ενημερώνει τους παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών σχετικά με τη διαδικασία κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας και, αφετέρου, όταν υπήκοος τρίτης χώρας έχει εκδηλώσει τη βούλησή του να υποβάλει τέτοια αίτηση, να διαβιβάζει τον φάκελο στην αρμόδια αρχή για την καταχώριση της αίτησης αυτής, προκειμένου ο εν λόγω υπήκοος να τύχει των υλικών συνθηκών υποδοχής και της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που προβλέπονται στο άρθρο 17 της οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013,| σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία.**

3) **Το άρθρο 26 της οδηγίας 2013/32 και το άρθρο 8 της οδηγίας 2013/33 έχουν την έννοια ότι ο παρανόμως διαμένων υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος έχει εκδηλώσει τη βούλησή του να ζητήσει διεθνή προστασία ενώπιον «άλλης αρχής», κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32, δεν μπορεί να τεθεί υπό κράτηση για άλλο λόγο πέραν των προβλεπόμενων στο άρθρο 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 2013/33.**

(υπογραφές)